

Richard Long

23. januar 1889 — 16. desember 1977

Fríggjadagin 16. desember frættust deyðsboðini av Richard Long. Hann var føddur í Havn 23. januar 1889 og stundaði soleiðis móti teim 89.

Sjálðan virkin og arbeiðssamur var Richard Long alla sína tíð, livsivilji og ágrytni hansara gjørdur, at hann altíð kendist ungur í andliga virkseminum, sum hevur sett djúp spor í samfelagnum á so mongum økjum.

Hann var í mongum ein einari, men ein av teimum, sum altíð hevði tað

stavnhaldað at leggja gott grundarlag undir mál okkara, málrektina, væl vitandi, at granskingararbeiðið, sum her kravdist, var soleiðis, at tað valla sást nakað endaligt úrslit, men harafturimóti kravdi framhaldandi og støðuga gransking. Í hesum varð hann ongantíð liðugur, men, sum tann náttúra, í honum búði, so frøddist hann fyri hvørt lítið stig. Hann var ibirtarin og eggjarin hjá tí, sum setti sær fyri at skriva, hjá mongum var hann hin andligi kveikjarin.

At skriva um livsverkið hjá Richard Long er stórarbeiði, sum vit vónandi fáa at siggja sum frálíður, tað vil geva eftirtíðini eina ogn, sum valla metist ov høgt.

Richard Long virkaði á so mongum økjum. Umframt avbera stóra málfrøðiliga livsverkið var Richard Long lærarin, á skiparaskúla, læraraskúla og í realskúla; vit minnst hann sum framúr undirvisara, hann gloymdi heldur ikki næmingar sínar, tá teir vóru farnir úr skúlanum.

Hann var eisini urtagarðsmaðurin; viðkvæma lyndi hansara gav seg til kennar á øllum økjum, har hansara virkni arbeiðsteinur røkk. Hann var eisini politikari, sat á tingi fleiri skeið og var eisini landsstýrismaður. Í politiska starvsskeiði sínum varð hann mettur dúgligur.

Mong ár sat Richard Long sum formaður og limur í Mentunargrunni Føroya Løgtings frá tí hesin grunnur varð stovnaður í 1946, samstundis sum hann var skrivari grunsins øll árin til hann fyri bert knøppum tveimum árum síðani segði skrivarastarvið frá sær av ellisáviðum. Hann gjørdi her eitt stórt arbeiði, var her meira enn nakar maðurin, sum kundi meta um

virði á mongum av tí, sum vert var at fáa prentað og givið út. Tað var hansara ágrytni og framskygni, sum førði til, at Mentunargrunnurin t.d. gav út Sandoyarbókina og annað av mentunararvið okkara, sum annars ikki varð vorðið fólkaogn.

Føroyar hava mist ein av stórum synum sínum, nú Richard Long ikki meira telist millum okkum. Hansara pennur kundi eisini vera hvassur og sýnast náðleysur, men málfrøðiliga verk hansara man í framtíðini teljast sum týðningarmestu granskingartættir okkara.

Nógv av tí, hann skrivaði bæði í »Varðanum«, hvørs ritstjóri hann var í ein mansaldur, og aðra staðir, kemur at liva eftir henda merkismann. Sum frálíður kemur hansara langi arbeiðsdagur, sum altíð var fyltur við nógvum áhugamálum og sum skaptu stór mentunarvirði, at geva okkum eina hóming av tí grundleggjandi arbeiði, sum hann legði eftir seg, og tað kennist ikki sørt sum um »í garði fykkur leyvið og heystins vindar ýla«, sum hann sjálvur kvøður í einum av yrkingum sínum, nú hann er farin og hevur lagt stavin frá sær.

Soleiðis kennist tað, nú vit ikki meira hava Richard Long okkara millum.

Vit lýsa frið yvir minni hansara.

Framhald frá síðu 2

At brúka hetta orð í somu merking sum tað óhefta (neutrala) orðið »útvikling(ur)«, kann ofta koma tí skrivandi í margháttligar trupulleikar. Ein bóklingur frá felagnum OFML eitt árið undirskrifaði, at »sagan er í støðugari menning«.

Sjálðan havi eg sæð ein so margháttligan setning, teir hava óivað meint, at »sagan« útviklar seg alla tíðina, tvs. stendur ikki í stað. Um »sagan« er í menning, so verður henni givið persónleika, sum kann gerast reystur og mentur. »Menning« er eitt vanaligt orð fyri »útvikling«, tað er virðisbundið og í positivari merking. Taka vit hini orðini, »greining, lýsing«, so standa tey fyri einari heilt aðrari merking av »útvikling«, sum helst heldur átti at verið »análýsa«, »vøkstur« er eitt slag av »útvikling«, men umfatar ikki hugtakið alt.

Eftir er orðið »gongd«. Hetta er einasta orðið av teim nevndu, sum eins og »útvikling(ur)« er eitt óheft, (neutralt) orð. »Gongd«, kann vera bæði aftureftir og frameftir, hon kann vera bæði av tí góða og av tí illa, bæði »mennandi« og »niðurbrótandi«.

ooo

Svar uppá fyrispurning

Í Sosialinum 15. oktober er fyrispurningur til mín um politiviðtekurnar fyri Tórshavn.

Fyrispurningurin er um, hvørjar treytirnar eru, sum sípað verður til í grein 59 í politiviðtekunum viðvíkjandi grundárunum.

Treytirnar, sípað verður til, standa í greinum 18

—28 í viðtekunum og eru um m.a. at rudda veg og gongubreyt fyri kava, fyrirbyggja at nakað dettur niður yvir fólk av t.d. húsatækju ella vindeygja ella onnur viðurskipti á ognini, sum kunnu verða gangandi til vanda ella ampa.

J. Lindenskov

vit hava ikki orðið »vikla«.

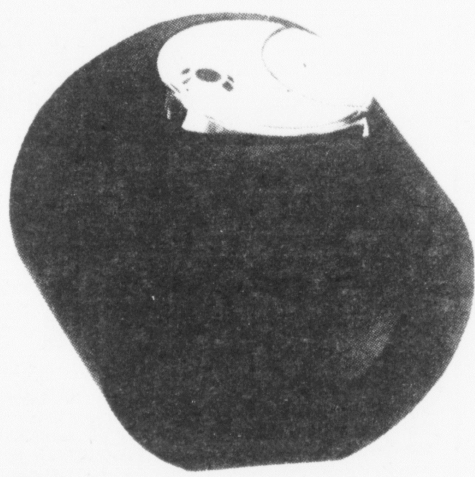
Dansk-føroyska orðabókin, sum vit hava í løtuni, kann hjálpa einum ivandi skrivandi manni í summum førum, men ofta stendur fast, sum til dømis tá »kommunikation« skal merkja »samferðsla«. Alt í lagi við, at samferðsla er eitt slag av kommunikation, men tá vit »kommunikera«, tá »ferðast« vit ikki »saman«, og »massekommunikation« er ikki »hóp-samferðsla«, ella »non-verbal kommunikation« »samferðsla innan tanna«.

Okkum tørvar eina

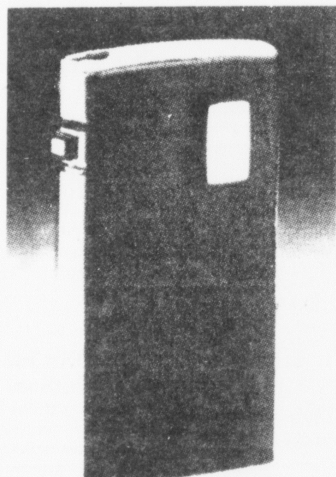
krippi

J. Lindenskov

Hópin av elektroniskum borðtendrarum og tendrarum

**Ronson
Win
Braun**

OSCAR F. ARGE

Tubakshandilin á Kongabrunni,
tlf. 11958 — Tórshavn